

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 23.12.2002
KOM(2002) 637 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO

**YHDENNETYSTÄ TOIMINTAKEHYKSESTÄ KOLMANSIEN MAIDEN KANSSA
TEHTÄVIÄ KALASTUSKUMPPANUUSSOPIMUKSIA VARTEN**

KOMISSION TIEDONANTO

YHDENNETYSTÄ TOIMINTAKEHYKSESTÄ KOLMANSIEN MAIDEN KANSSA TEHTÄVIÄ KALASTUSKUMPPANUUSSOPIMUKSIA VARTEN

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	3
2.	KAHDENVÄLISIÄ KALASTUSSUHTEITA, JOIHIN LIITTYY TALOUDELLINEN KORVAUS, KOSKEVAT YHTEISÖN SITOUMUKSET	4
2.1.	Kestävä kalastuspolitiikka yhteisön vesialueiden ulkopuolella	4
2.2.	Yhteisön sitoumusten perusteet	6
2.3.	Yhteisön rahoituksen tarkoitus	7
3.	KALASTUSKUMPPANUUSSOPIMUSTEN TAVOITTEET JA TÄYTÄNTÖÖNPANO	9
3.1.	Miksi kalastuskumppanuussopimuksia tarvitaan	9
3.2.	Kumppanuussopimusten täytäntöönpano	10
4.	PÄÄTELMÄT	11

1. JOHDANTO

Yhteisö alkoi tehdä kalastussopimuksia sen jälkeen, kun merioikeuteen oli tehty muutoksia 1970-luvulla. Jäsenvaltiot hyväksyivät 3. päivänä marraskuuta 1976 annetussa neuvoston päätöslauselmassa toimivaltansa siirtämisen yhteisölle tällä alalla.

Kuten yhteisen kalastuspolitiikan uudistamista koskevassa tiedonannossa¹ todetaan, komission mukaan on välttämätöntä, että yhteisö laatii kalastussopimuksia koskevaa tarkistettua politiikkaa yhdessä sekä yksityisten että julkisten kumppaneidensa kanssa. Tämä on tärkeä keino vahvistaa yhteisön sitoutumista kalastustoiminnan kestäväen kehityksen edistämiseen kansainvälisellä tasolla. Euroopan Yhteisö sitoutui Johannesburgin ympäristöhuippukokouksessa (WSSD) tavoitteisiin saavuttaa kalakantojen kestävyys maailmanlaajuisesti, sitoutuen myös päämäärään ”ylläpitää kalakantoja ja palauttaa ne tasolle, jotta niiden tuotto on mahdollisimman suuri ja kalastus ei aiheuta kalakantojen liiallista pienenemistä. Tarkoituksena on myös saavuttaa nämä tavoitteet kiireellisesti häviävien kalakantojen osalta, mikäli mahdollista viimeistään vuoteen 2015 mennessä.” Tämä, sekä muut EY:n sitoumukset Johannesburgissa hyväksytyssä täytäntöönpanosuunnitelmassa ohjaavat tulevaisuudessa yhteisen kalastuspolitiikan ulkoista ulottuvuutta.

Komissio katsoo, että kalastussopimuksissa on otettava tapauskohtaisesti huomioon paitsi asianomaisten kolmansien maiden erilaiset ja usein monitahoiset olosuhteet myös toimijoiden monimuotoisuus:

- Yhteisön olisi ennen kaikkea puolustettava kalastusalan perustelluja tavoitteita ja etsittävä kansainvälisistä puitteista² uusia liittoutumia ja kumppanuuksia rannikolla sijaitsevien kehitysmaiden kanssa avomerikalastusta, hajallaan olevia kantoja ja laajasti vaeltavia lajeja koskevien **monenvälisten toimien** kautta. Yhteisön olisi osana kestävä kalastuspolitiikka myös edistettävä kansainvälistä ja alueellista yhteistyötä perusteellisiin tieteellisiin lausuntoihin perustuvan kalavarojen kestäväen hyödyntämisen sekä parempien valvonta- ja täytäntöönpanomenetelmien käyttöönoton varmistamiseksi. Kaikki nämä ovat taloudellisesti kannattavan ja kilpailukykyisen kalastusalan edellytyksiä. Kun kalastusintressit ovat perinteisesti yhteisiä ja suhteet tasapainoisia erityisesti rannikolla sijaitsevien lähivaltioiden kanssa, yhteisön tulisi lujittaa näitä suhteita asianomaisten kolmansien maiden kanssa tehtävällä yhteistyöllä, jonka tavoitteena on **jatkuvuusopimuksiin** perustuva vastuuntuntoinen kalastuksenhoito. Tähän tavoitteeseen pyritään mukauttamalla pyyntiponnistukset kyseisiin kalavaroihin ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät huomioon ottavaa kestävä kehitystä koskevien yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden sekä 30. lokakuuta 1997 tehtyjen neuvoston päätelmien³ mukaisesti.
- Yhteisö pyrkii kahdenvälisissä suhteissa, joille on ominaista taloudelliset, yhteiskunnalliset tai institutionaaliset eroavaisuudet, lujittamaan **kalastuskumppanuuksilla** yhteistyötä kestäväen kalastuspolitiikan täytäntöönpanon ja järkipärisen ja vastuullisen kalavarojen käytön varmistamiseksi kummankin sopimuspuolen edun mukaisesti. Jotta yhteisön kaukaisilla vesillä

---

¹ Asiakirja KOM (2002) 181 lopullinen, 28.5.2002.

² Yhteisön osallistuminen alueellisten kalastusjärjestöjen toimintaan, KOM 613 8.12.1999 ja neuvoston 16.6.2000 antamat päätelmät.

³ Asiakirja 11784/97, 4.11.1997.

toimivan kalastuslaivaston toiminta voi vakiintua, on varmistettava kaikkien kalakantojen kestävä käyttö.

Tässä tiedonnannossa käsitellään **kolmansien maiden kanssa tehtäviä kalastussopimuksia, joihin liittyy taloudellisen korvauksen suorittaminen**. Komissio ehdottaa, että EU:n kahdenvälisissä kalastussuhteissa siirrytään kalavesille pääsyä koskevista sopimuksista asteittain kumppanuussopimukseen vastuuntuntoisen kalastuksen edistämiseksi molempien sopimuspuolten edun mukaisesti. Koska tällaisia sopimuksia on tehty lähinnä kehitysmaiden, erityisesti AKT-maiden kanssa, on välttämätöntä:

- ensinnäkin tarkastella yhteisön sitoumusten poliittisia tavoitteita kalastusalan poliittisen vuoropuhelun edistämiseksi, ja

- toiseksi yksilöidä ja määritellä toimenpiteet, joita olisi toteutettava EY:n ja sen kumppaneiden yhdessä määrittämien poliittisten tavoitteiden toteuttamiseksi.

2. KAHDENVÄLISIÄ KALASTUSSUHTEITA, JOIHIN LIITTYY TALOUDELLINEN KORVAUS, KOSKEVAT YHTEISÖN SITOUKSET

2.1. Kestävä kalastuspolitiikka yhteisön vesialueiden ulkopuolella

EY on kalastussopimusten avulla voinut luoda vakaat suhteet 15:n rannikolla sijaitsevan kehitysmaan kanssa. Sopimuksilla varmistetaan puitteet kalavarojen kestävää hyödyntämistä varten.

Nämä sopimukset luovat merkittävää ja usein välttämätöntä taloudellista toimintaa Euroopassa ja rannikkovaltioissa paitsi kalavarojen hyödyntämisen myös kalastukseen liittyvän toiminnan kautta. Myönteisten vaikutusten, joita kumppanuussopimuksilla on kehitysmaan paikalliseen talouselämään, oletetaan tulevaisuudessa olevan entistäkin merkittävämpiä⁴.

Yhteisen kalastuspolitiikan uudistamista koskevassa vihreässä⁵ kirjassa annetaan selkeä ja kiistaton kuvaus kaukaisilla vesillä toimivaa yhteisön laivastoa koskevan politiikan nykyisestä tilanteesta. Tilannetta vaikeuttaa se, että kaukaisilla vesillä harjoitettava kalastustoiminta kehittyi maailmanlaajuisessa kontekstissa, jossa eräitä kalakantoja on liian vähän ja niitä liikakalastetaan, ja yhteisön laivaston kilpailukyky heikkenee jatkuvasti alhaisemmillä kustannuksilla toimintaa harjoittavien uusien kalastusvaltioiden laivastojen rinnalla. Samaan aikaan mukavuuslippujen alla purjehtivien alusten kasvava määrä, laitton kalastus, avoimien sääntöjen puuttuminen ja suoran tai välillisen valtiontuen vaikutukset lisäävät kilpailun vääristymistä ja käytänteitä, joilla on vaikea taata maailmanlaajuisesti kestävä kalastus⁶.

EY on tässä yhteydessä sitoutunut:

---

⁴ Yhteisö aikoo toteuttaa tutkimuksia, joilla arvioidaan kumppanuussopimusten vaikutuksia kestäväan kehitykseen ja paikalliseen talouteen.

⁵ Asiakirja KOM (2001) 135 lopullinen, 20.3.2001, 3.9 kohta (Kansainvälinen ulottuvuus).

⁶ Ks. komission tiedonanto yhteisön toimintasuunnitelmaa laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen lopettamiseksi KOM (2002) 180 lopullinen, 28.5.2002.

- lisäämään panostaan ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät huomioon ottavan kestävä kehityksen edistämiseksi ⁷,
- parantamaan maailmanlaajuista hyvää hallintoa politiikan ja talouden aloilla,
- edesauttamaan köyhyyden torjumista kestävä kehitystä ja AKT-valtioiden asteittaista integroitumista maailmantalouteen koskevien tavoitteiden ⁸ sekä WTO:n Dohan kehitysohjelman kalastustuotteiden kauppaa koskevien neuvottelujen ⁹ mukaisesti.

Euroopan Yhteisön tavoite:

Euroopan Unioni on monessa yhteydessä päättänyt edistää kalakantojen kestävyyttä sekä yhteisön vesillä että niiden ulkopuolella. Euroopan eri yhteisöpolitiikkojen tulisi edistää tämän **yleistavoitteen** saavuttamista samalla, kun ne pyrkivät omiin **erityistavoitteisiinsa**:

- Yhteisen kalastuspolitiikan erityistavoite on ylläpitää eurooppalaista kalastusta kaukaisilla vesillä, sekä suojella eurooppalaisen kalastussektorin etuja
- Eurooppalaisen kehittämissäpolitiikan tavoite on edistää kehitysmaiden mahdollisuuksia käyttää hyväksi meren luonnonvaroja, kartuttaa paikallista lisäarvoa, ja saada oikeudenmukainen hinta vieraiden kalastusalusten oikeudesta päästä kalastamaan kehitysmaiden yksinomaisille talousvyöhykkeille (EEZ).

Muut Euroopan yhteisöpolitiikat, kuten tutkimus-, kauppaa-, ja ympäristöpolitiikka samoin edistävät omien tavoitteidensa kautta kalakantojen kestävyyttä.

Jotta voidaan varmistaa kaukaisilla vesillä toimivan yhteisön laivaston pitkän aikavälin toimintaedellytykset, kalastuspolitiikkaa koskevat sitoumukset olisi tehtävä samoin perustein kuin mitä sovelletaan yhteisessä kalastuspolitiikassa kalavarojen kestävään hyödyntämiseen ja ympäristönsuojelun integroimiseen.

EU:n poliittisten aloitteiden puuttuminen johtaisi keskipitkällä aikavälillä kaukaisilla vesillä toimivan yhteisön laivaston asteittaiseen pienentämiseen. Tämä ei tapahtuisi aluksia romuttamalla, vaan oletettavasti pikemminkin siten, että alukset siirtyisivät purjehtimaan toisen lipun - ja erityisesti mukavuuslipun - alle, ja seurauksena voisi olla myös yksityisten kalastussopimusten yleistäminen. Viime vuosina saatu kokemus osoittaa, että kun yhteisön laivasto poistuu kolmannen maan kalavesiltä, kalastuksen määrä ei vähene vaan pysyy samana tai peräti kasvaa, koska yhteisön alusten tilalle tulee muiden kolmansien maiden aluksia tai mukavuuslipun alla purjehtivia aluksia. Sellaisissa tapauksissa, joissa yksityisiä lisenssejä myydään toimijoille, ei ole myöskään mitään takeita siitä, että rahallinen vastine hyödyttää kolmannen maan kalastusalaa ja alan työntekijöitä samalla tavalla kuin yhteisön kohdennetut toimet.

---

⁷ Ks. Komission kestävä kehitykseen tähtäävää maailmanlaajuista yhteistyötä koskeva tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle KOM (2002) 82 lopullinen, 13.2.2002. Lisäksi EY osallistuu kestävä kehityksen huippukokoukseen ja edistää erityisesti sen täytäntöönpanosuunnitelmaa (29, 30 ja 31 kohta).

⁸ Vrt. Cotonoun sopimus ja erityisesti sen 18, 23, 34, 53, 69 ja 74–78 artikla, sekä kalastusta ja köyhyyden vähentämistä koskeva neuvoston päätöslauselma, 8.11.2001 (asiakirja 13398/01, 14.11.2001).

⁹ Vrt. WTO:n ministerikokouksen neljäs istunto, Doha 9.-14.11. 2001, WT/MIN(01) /DEC/W/1 ".....osallistujien on neuvottelujen tässä kontekstissa myös pyrittävä selkeyttämään ja parantamaan WTO:n kalastustukia koskevia sääntöjä ottaen huomioon kyseisen alan merkityksen kehitysmaille...".

Tällaista tilannetta tulisi välttää, koska se johtaisi EY:n ulkoisen kalastuspolitiikan aseman merkittävään heikkenemiseen sekä kaukaisilla vesillä toimivan yhteisön laivaston katoamiseen, mikä puolestaan heikentäisi yhteisön mahdollisuuksia noudattaa ja täytäntöönpanna kahden- ja monenvälisten kalastussopimusten yhteydessä tekemiään sitoumuksia. Seurauksena olisi myös tilanne, jossa kaukaisilla vesillä toimiva yhteisön laivasto korvattaisiin toisella kaukaisilla vesillä toimivalla laivastolla, jonka perusteet ja edellytykset eivät välttämättä ole maailmanlaajuisesti kestävä kalastuspolitiikan mukaisia.

2.2. Yhteisön sitoumusten perusteet

Komissio uskoo edellä esitetyistä syistä, että yhteisön on kalastuskumppanuussopimusten neuvotteluista ja hallinnoinnista vastaavana julkisena toimijana jatkettava toimiaan kyseisellä alalla edistääkseen vastuullisen kalastuksen toimintasääntöjen (FAO 1995) sekä kansainvälisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen edistämistä aavan meren kalastusalueilla annetun mukauttamissopimuksen (FAO 1993) täytäntöönpanoa. Tämä näkemys sisällytettiin 8. marraskuuta 2001 annettuun neuvoston päätöslauselmaan¹⁰, jossa todetaan, että kalastussopimuksilla on mahdollista myötävaikuttaa köyhyyden torjuntaan, jos ne laaditaan ja pannaan täytäntöön kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Komissio katsoo näin ollen, että yhteisön panos vastuuntuntoiseen kalastuspolitiikkaan edellyttää yhteisön ja asianomaisten rannikolla sijaitsevien kehitysmaiden välisen sitovan toimintakehyksen määrittelemistä ja täytäntöönpanemista.

Kun tavoitteena on kalastusasioita koskevan poliittisen vuoropuhelun käyminen, kaikki tällaisen sitovan toimintakehyksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat keinot on määriteltävä selkeästi ja yhteisymmärryksessä, ja niiden osalta on varmistettava riittävät sekä yhteisön politiikan ja toiminnan kanssa yhdenmukaiset valvontamekanismit.

Tässä yhteydessä on perustamissopimuksessa määriteltyä johdonmukaisuuden periaatetta¹¹ noudatettava tarkkaan. Kullakin politiikan alueella noudatetaan kyseisen politiikan omia tavoitteita käytettävissä olevien välineiden ja menettelyjen kautta¹². Samalla olisi kuitenkin ehdottomasti varmistettava . Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden toiminnan johdonmukaisuus yhteisön ulkopuolella. Yhteisön kalastuskumppanuussopimukset ovat siten johdonmukaisuuden periaatteen mukaisia.

Kalastuskumppanuussopimukseen on näin ollen sisällytettävä kestävä kalastuksen kehittämistä koskevat tavoitteet, kuten kalavarojen hoitoa, valvontaa ja laivaston hallinnointia koskevat näkökohdat. Niissä olisi otettava huomioon seuraavat seikat:

- Kalavarojen hoito on herkkä aihe yhteisön ja kehitysmaiden välisissä suhteissa, ja näiden maiden vesialueiden käytettävissä olevien ylimääräisten kalastusmahdollisuuksien arvioinnin tulee:

---

¹⁰ Asiakirja 13938/01 lopullinen, 14.11.2001.

¹¹ Vrt. Perustamissopimuksen 178 artikla, jonka mukaan yhteisö ottaa kehitystä koskevan yhteistyön puitteissa määritellyt tavoitteet huomioon sellaisessa toteuttamassaan politiikassa, joka vaikuttaa kehitysmaihin.

¹² Vrt. tämän tiedonannon toinen osa.

- olla yhdenmukainen rannikkovaltion kalastuspolitiikkaa koskevan määräysvaltaperiaatteen kanssa¹³,
  - perustua perusteellisiin tieteellisiin ja teknisiin lausuntoihin UNCLOS:n 62 artiklan mukaisesti¹⁴,
  - olla johdonmukainen kyseisten kalakantojen liikakalastuksen estämistä koskevan yhteisön tavoitteen kanssa, jotta varmistetaan paikallisen väestön etu sekä sen harjoittaman kalastustoiminnan pitkän aikavälin kestävyys; sen vuoksi kalastusmahdollisuuksien täytyy perustua ja olla yhteneväiset parhaan mahdollisen tieteellisen tiedon kanssa
  - sisältää kalastuksen oletettujen ympäristövaikutusten arvio tarvittavien korjaavien toimenpiteiden toteuttamista varten.
- Kalastuskumppanuussopimusten täytäntöönpanon heikkoja kohtia ovat valvonta ja seuranta. Niitä aiotaan tehostaa asianomaisten maiden kanssa toteutettavilla kalastuksen valvontaa koskevilla kumppanuustoimilla yhteisen kalastuspolitiikan uudistuksen mukaisesti.
  - Laivaston hallinointiin saattaa kuulua kaukaisilla vesillä toimivan yhteisön laivaston liittäminen sopimuskumppanin kalastuslaivastoon. Kalastuskumppanuussopimukset voivat tarjota soveltuvan oikeudellisen kehyksen ja taloudelliset välineet; sopimuskumppaneiden kehitystavoitteet heijastuvat niissä ja niillä kannustetaan teknologian, pääoman ja taitotiedon siirtoa edistämällä sekä yhteisön että asianomaisten rannikkovaltioiden etujen mukaisten yhteisyritysten perustamista¹⁵.

Yhteisö huolehtii lisäksi siitä, että julkisia varoja käytetään asianomaisten rannikkovaltion, joka aikoo toteuttaa kestävästä kalastuspolitiikkaa, hyvän hallinnon periaatteiden tukemiseksi.

2.3. Yhteisön rahoituksen tarkoitus

Yhteisön suorittamia maksuja laivaston vesillepääsystä perusteltiin alunperin pääasiassa kalavaroilla, joita rannikkovaltiot myönsivät korvausta vastaan. Taloudellinen korvaus perustui asianomaisten rannikkovaltion myöntämiin kalastusmahdollisuuksiin.

¹³ Yhteisö tunnustaa rannikolla sijaitsevien kehitysmaiden lailliset oikeudet panna täytäntöön kansallinen ja/tai alueellinen kalastuspolitiikka, jonka tavoitteena on i) hyödyntää kestäväällä tavalla kalavaroja, ii) lisätä paikallista lisäarvoa ja iii) saada kohtuullinen hinta oikeudesta päästä hyödyntämään kalavaroja, joita näillä ei ole mahdollisuutta käyttää. Tällaisessa politiikassa on noudatettava Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksesta johtuvia oikeuksia ja velvoitteita.

¹⁴ Kuten yhteisen kalastuspolitiikan uudistusta koskevassa tiedonannossa mainitaan, tämä kysymys on tarkoitus ottaa esiin toimintasuunnitelmassa, jossa käsitellään nimenomaisesti yhteisön ulkopuolisten vesien kalakantojen arviointia.

¹⁵ Yhteisen kalastuspolitiikan rahoitusvälineiden lisäksi tukea voidaan myöntää muista välineistä, kuten PRO€INVEST (EU-AKT -kumppanuusohjelma AKT-maihin kohdistuvien investointien ja teknologian siirron edistämiseksi), ESIP (EU-SADC -investointiohjelma) jota koordinoidaan PRO€INVEST:iin ja joka täydentää sitä, tai Investment Facility (jota EIB ja komissio yhdessä valvovat) investointien ja yritystenvälisen yhteistyösopimusten edistämiseksi AKT-maiden kalastusalueella paikallisen tuotannon laatua parantamalla, vientimahdollisuuksilla tai tarjoamalla varoja investointien rahoitukselle. Näillä välineillä voidaan myös varmistaa, että paikalliset toimijat ja niiden ryhmittymät käyttävät ja noudattavat kansainvälisiä standardeja ja edistävät siten kalastuskumppanuussopimusten täytäntöönpanoa ja samalla paikallisen kalastustoiminnan kestävyttä.

Yhteisö joutuu kohtaamaan uusia haasteita nykyisessä tilanteessa, jota leimaavat niukat kalavarat, liikakalastus, laittomat, ilmoittamattomat tai sääntelemättömät kalastuskäytänteet, ja jota pahentaa se, että rannikolla sijaitsevilta kehitysmailta puuttuu keinot lainkäyttövaltaansa kuuluvien vesien kalavarojen kestävä hoidon varmistamiseksi.

Siksi on varmistettava järjestely, jolla parannetaan sopimuskomppaneina olevien kehitysmaiden täytäntöönpanomahdollisuuksia ja joka sisältyy yhteisön kumppanuusmaiden kestävä kalastuksen kehittämisstrategiaan. Tällaista politiikkaa olisi sovellettava kunnes asianomaiset maat kykenevät hoitamaan omaa kalastuspolitiikkaansa tehokkaasti.

Yhteisön taloudellisen korvauksen soveltamisalaa on välttämätöntä laajentaa. Korvauksen perusteena on tulevaisuudessa molempien osapuolten yhteisen edun mukainen panostus kestävään kalastuspolitiikkaan eikä yksinomaan maksu, joka suoritetaan oikeudesta hyödyntää kalastusmahdollisuuksia yhteisön kalastusyriyten hyväksi. Yhteisön korvausta suunnitellaan myönnettäväksi samalla kun rannikkovaltiot antavat osan ylimääräisistä kalastusmahdollisuuksistaan edelleen yhteisön toimijoiden käyttöön.

Komission mielestä yhteisön tarjoamaa taloudellista korvausta ei voida pitää tukena yhteisön kalastajille. Korvauksen perusteena on molemminpuolisen edun mukainen tarve tukea kestävä kalastuspolitiikan kehittämistä ja hoitoa sellaisissa kolmansissa maissa, joissa kaukaisilla vesillä toimiva yhteisön laivasto harjoittaa kalastustoimintaa.

Seuraavien asioiden välillä tehdään selvä ero:

- Osa rahoitustuesta maksetaan vastineena eurooppalaisten kalastusalusten kalastusmahdollisuuksista. Yksityisen sektorin vastuulla olevan osuuden rahoitustuesta on määrä asteittain kasvaa.

- Osa rahoitustuesta on varattu kumppanuustoimiin, kuten kalakantojen tilan arviointiin sekä valvonta- ja tarkkailutoimiin.

Yhteisön taloudellista korvausta on vastaisuudessa pidettävä investointina, jonka tavoitteena on vastuuntuntoisen ja järkipäisen kalastuksen edistäminen; sillä on näin ollen tulevaisuudessa uudet perusteet. Korvaus kattaa pääasiassa menot, jotka liittyvät hallintokustannuksiin, kalakantojen tieteelliseen arviointiin, kalastuksen hoitoon, kalastustoiminnan valvontaan ja seurantaan sekä kestävä kalastuspolitiikan seurantaan ja arviointiin.

Tällainen lähestymistapa edellyttää taloudellisen korvauksen määrittelyssä uusien suhdelukujen laskemista. Kalastusmahdollisuuksien suhteellinen osuus pienenee, ja tärkeimmäksi tekijäksi tulee kummankin sopimuspuolen yhteisen edun mukainen, kestävä perustalle suunniteltu vastuuntuntoinen kalastus.

Yhteisen kalastuspolitiikan mukaisen EY:n taloudellisen korvauksen suuruudessa olisi tulevaisuudessa otettava huomioon kestävä kalastuksen edellyttämät keinot noudattane kuitenkin rannikkovaltion kehittämispolitiikkaa koskevaa määräysvaltaperiaatetta. EY:n taloudellinen korvaus olisi määriteltävä tapauskohtaisesti ottaen huomioon mm. seuraavat tekijät:

- yhteisön etujen suhteellinen osuus ylijäämän hyödyntämisessä sekä sopimuspuolen kalastusalalla toteutetun yhteisön toiminnan synnyttämä paikallinen lisäarvo.

¹⁶Kalastusoikeudet tulisi määrätä kalakantojen kestävän hyödyntämisen varmistamiseen pyrkivälle ja realistisesti saavutettavissa olevalle tasolle. Mikäli sopimus uusitaan, kalastusmahdollisuuksien käyttöosuudet otetaan huomioon. ,

– sopimusosapuolten hyväksymät kohdistetut erityistoimet ja niiden täytäntöönpano

ja

– rannikkovaltion sitoumukset kestävän kalastuksen harjoittamiseksi ja molempien sopimuspuolten yhteisesti sovittujen etujen mukaisten tarpeellisten toimenpiteiden täytäntöön panemiseksi.

Laivanvarustajien suorittamien maksujen tason on oltava osa kalastuskumppanuussopimusta, jossa määritellään sopimuspuolten oikeudet ja velvoitteet ¹⁷.

Yhteisön on varmistettava, että päätöksenteko on yhä avoimempaa ja että saavutetaan entistä suurempi johdonmukaisuus yhteisön budjetti- ja kehittämissopituksia koskevan yleisen päätöksenteon kanssa. Komission on tarkoitus valmistella yhteisön menettelyä kalastuksen kumppanuustoimiin varatun rahoitustuen täytäntöönpanon, tarkkailun ja valvonnan osalta.

3. KALASTUSKUMPPANUUSSOPIMUSTEN TAVOITTEET JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

3.1. Miksi kalastuskumppanuussopimuksia tarvitaan?

Yhteisen kalastuspolitiikan yleistavoitteena on varmistaa ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät huomioon otettava kestävä kehitys myös yhteisön ulkopuolisilla vesialueilla ja erityisesti kolmansien maiden kanssa tehtävien kalastuskumppanuussopimusten yhteydessä. Yhteisö aikoo tätä varten selvittää kalastuskumppanuussopimusten vaikutukset kestäväan kehitykseen parhaan mahdollisen tieteellisen tiedon perusteella yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.

Jotta varmistetaan yhteisen kalastuspolitiikan sisäisten ja ulkoisten näkökohtien välinen johdonmukaisuus sekä sen yhdenmukaisuus yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikan kanssa, kunkin politiikan alan välineillä ja menettelyillä on edistettävä kestävän kalastuksen yleistavoitteiden toteutumista sopimuskumppaneina olevien rannikkovaltioiden vesialueilla ¹⁸.

Kalastuskumppanuussopimusten on oltava yhteisen kalastuspolitiikan ulkoisten näkökohtien keskeinen osa, jotta niillä voidaan edistää kestävän kalastuksen edellytyksiä yhteisön vesialueiden ulkopuolella, kuten komission tiedonannossa "Kestäväan kehitykseen tähtäävä maailmanlaajuinen yhteistyö"¹⁹ esitetään.

---

¹⁶ Kalastusalaan liittyvän muun kaupallisen toiminnan kuin itse kalastustoiminnan lisäarvo.

¹⁷ Komissio aikoo tarkastella kalastuslisenssimaksuja mikrotaloudellisesta näkökulmasta kunkin kalastustoiminnan ominaispiirteet huomioon ottaen.

¹⁸ Tämä voidaan saavuttaa Cotonoun ja kalastuskumppanuussopimusten mukaisen kansallisen ja alueellisen ohjelmatyön välisellä synergialla.

¹⁹ KOM (2002) 82 lopullinen, 13.2.2002.

Komissio ehdottaa Cotonoun sopimuksessa määrättyjen yhteistyöohjelmien mukaista alakohtaisen kumppanuuden aloittamista kalastusalalla rannikolla sijaitsevien kehitysmaiden kanssa.

3.2. Kumppanuussopimusten täytäntöönpano

Poliittisen vuoropuhelun avulla olisi kalastuskumppanuussopimusten laatimisen alkuvaiheessa ja asianomaisen rannikkovaltion kehittämispolitiikan määräysvaltaperiaatetta noudattaen voitava määritellä edellytykset asianomaisen maan vesialueilla tapahtuvan kalastustoiminnan kestävän kehityksen politiikalle.

Tällöin on mahdollista määrittää seuraavat näkökohdat:

- kansallisen kalastusalaa koskevan politiikan, siten kuin rannikkovaltio sen määrittelee, arviointi,
- rannikkovaltion ilmaisemat tarpeet kalastuspolitiikkansa kestävää kehitystä ajatellen ja paikallinen talouselämä huomioon ottaen,
- yhteisön varat, joita tarvitaan joko kehittämistukeen tai kalastuskumppanuussopimukseen kunkin rahoitusvälineen erityispiirteet ja luonteen huomioon ottaen,
- tarvittavat tieteelliset ja tekniset arviot niiden kalavarojen tilasta, joita asianomaisen rannikkovaltion vesialueilla olisi mahdollista hyödyntää,
- niihin ylimääräisiin kalastusmahdollisuuksiin, joita kaukaisilla vesillä toimiva laivasto voi hyödyntää, pääsy ja pääsyn edellytykset,
- näiden ylimääräisten kalastusmahdollisuuksien, joita rannikkovaltio on valmis myöntämään yhteisön kalastajille, osuus,
- kalastuksesta mahdollisesti ympäristölle aiheutuvat uhat tarkoituksenmukaisten korjaavien toimien määrittelemiseksi,
- yleiskattavan, yhteisen edun mukaisen toimintakehyksen määrittely ja sen täytäntöönpanon ja arvioinnin edellyttämien toimenpiteiden laatiminen,
- oikeudellinen ja institutionaalinen kehys, jossa otetaan huomioon velvoitteet ja poliittiset sitoumukset sekä kestävän kalastuksen että ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät huomioon ottavan, järkipärisen kalavarojen hyödyntämisen turvaamiseksi,
- synergia, joka voidaan saavuttaa alueellisella tasolla kalastuspolitiikkaa koskevan alueellisen yhteistyön kautta,
- viranomaisten osuus kestävässä kalastuksessa, investointeja suosivan toimintaympäristön luomisessa sekä kalastusalalla tarvittavan teknisen, tieteellisen, taloudellisen ja sosiaalisen siirron kannustamisessa,
- talouselämän toimijoiden toiminta, jossa otetaan huomioon asianomaisten viranomaisten poliittiset aloitteet ja jolla edistetään niiden toteutumista,

– kansalaisyhteiskuntaa koskevat näkökohdat.

Kalastuskumppanuussopimuksilla on mahdollisuuksien mukaan ja sopimuspuolten yhteistä etua sekä yhteistyösopimuksen tavoitteita noudattaen tuettava toimenpiteitä, joiden tavoitteena on yhteisyritysten perustaminen, taitotiedon ja teknologian siirto, kalastusalaa hyödyttävät investoinnit ja kapasiteetin hallinta EY:n ja asianomaisen kolmannen maan välisen yhteistyökumppanuutta koskevan sopimuksen tavoitteiden ja suuntaviivojen mukaisesti.

Kalastuskumppanuussopimusten on oltava johdonmukaisia rannikkovaltioiden kehitysstrategioiden kanssa, koska ne ovat tulosta yhteisön avulla kansallisella tai alueellisella tasolla laadituista kehitysohjelmista. Kehitysyhteistyötä olisi myös hyödynnettävä, jotta varmistetaan asianomaisen rannikolla sijaitsevan kehitysmaan kalastuspolitiikan suunnittelu, toteutettujen toimien seuranta, mukaan lukien kyseisten maiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä toimivia laivastoja koskevat toimet, ja pystytään siten arvioimaan kalastustoiminnan kestävä kehityksen vaikutuksia.

Kalastuskumppanuussopimuksista neuvotellaan ja niitä hallinnoidaan voimassa olevien institutionaalisten sääntöjen mukaisesti. Sopimusten neuvottelujen ja hyväksymisen oikeusperusta on edelleen yhteisön perustamissopimuksen 300 artikla yhdessä perustamissopimuksen 37 artiklan kanssa.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio vahvistaa neuvoston lokakuussa 1997 tekemiin päätelmiin viitaten, että yhteisen kalastuspolitiikan ulkoiset näkökohdat ovat olennainen osa tätä politiikkaa.

Komissio katsoo, että EY:n kaukaisilla vesillä toimivaa laivastoa koskevien sitoumusten poliittisia periaatteita olisi tarkistettava, jotta niillä voitaisiin edistää kestävä kalastuksen kehittämistä kummankin sopimuspuolten yhteisen edun mukaisesti. Kahdensivuisissa sitoumuksissa olisi otettava huomioon EY:n tekemät kansainväliset sitoumukset, ja niiden tulisi perustua yhteisen kalastuspolitiikan periaatteisiin, toisin sanoen tavoitteeseen varmistaa ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät huomioon otettava kestävä kalastuspolitiikka, joka perustuu parhaaseen mahdolliseen tieteelliseen tietoon.

Komissio ehdottaa näin ollen kalastuskumppanuussopimukseen perustuvien välineiden ja menettelyjen täytäntöönpanoa yhteisen kalastuspolitiikan uudistuksen yleisten periaatteiden mukaisesti, jotta sopimuspuolten välinen yhdenmisyys ja sitova toimintakehys voidaan määrittellä ja varmistaa yhteisön kalastuspolitiikan ulkoisten näkökohtien johdonmukaisuus niiden rannikkovaltioiden suhteen, joiden kanssa yhteisöllä on kalastussuhteita. Komission on tarkoitus kehittää tarkat säännöt kalastussopimusten eri osien määrittämiseksi.

Komissio katsoo, että tällaista lähestymistapaa olisi edistettävä ja toteutettava asteittain, edellyttäen että tästä tiedonannosta saavutetaan poliittinen yhteisymmärrys ja että voimassa olevia yhteisön sitoumuksia, erityisesti niitä, jotka koskevat parhaillaan neuvoteltavana olevia sopimuksia ja pöytäkirjoja, noudatetaan moitteettomasti, jotta kestävä kehityksen vaikutusarviointeja pystytään suorittamaan vuodesta 2003 lähtien neuvoteltavia uusia kalastuskumppanuussopimuksia varten.